

A KIÉGÉS MODERÁLÓ HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A KOR ÉS A MUNKAHELYI SAJÁTOSSÁGOK, VALAMINT A BETEGBIZTONSÁG SZEMPONTJÁBÓL VIZSGÁLVA ÁPOLÓK ÉS ORVOSOK KÖRÉBEN

**Dombrádi Viktor¹, Mészáros Veronika², Ádám Szilvia³,
Bányai Gábor¹, Boruzs Klára¹, Bíró Klára¹**

1 Debreceni Egyetem, Népegészségügyi Kar, Egészségügyi Menedzsment és Minőségirányítási Tanszék

2 Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Kar, Pszichológiai Intézet, Általános Lélektani és Módszertani Tanszék

3 Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar, Egészségügyi Menedzserképző Központ

**Betegbiztonsági Konferencia a WHO Világnapján
2019. szeptember 17. – Budapest**

GINOP-2.3.2-15-2016-00005 – „A magyar gazdaság versenyképességének növelése a lakosság egészségi állapotát javító népegészségügyi intervenciók célcsoportjainak és tartalmának azonosítása révén”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

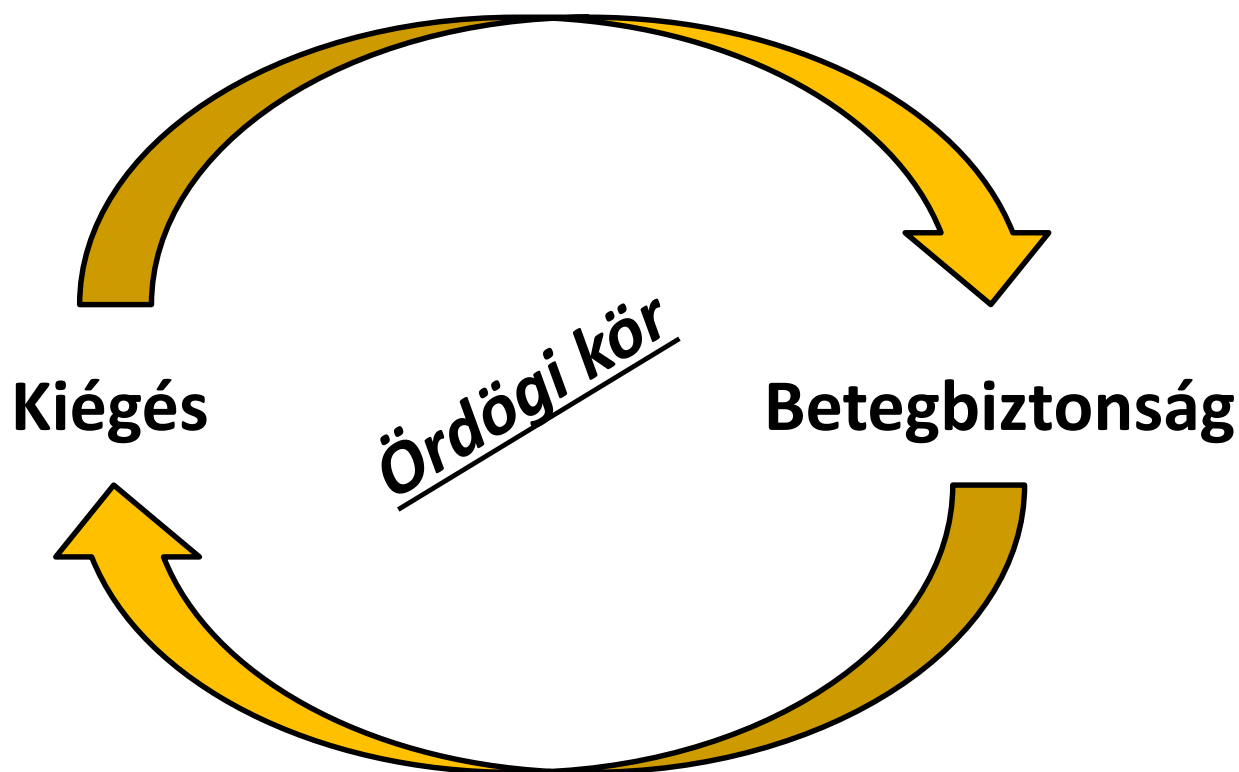

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BEVEZETÉS I.

KIÉGÉS ÉS BETEGBIZTONSÁG KAPCSOLATA

Kimerültség, figyelmetlenség, stressz

Kudarc, tehetetlenség

BEVEZETÉS II.

KIÉGÉS ÉS BETEGBIZTONSÁG HAZÁNKBAN

Kiégés

a magyar egészségügyi dolgozók körében

- Számos kutatás és tanulmány készült.
- A legfrissebb kutatások alátámasztják, hogy a magyar egészségügyi dolgozók körében gyakori a kiégés. (Ádám és mtsai, 2018)

Kapcsolat?

Betegbiztonság

a magyar egészségügyi ellátáson belül

- Számos szakmai projekt valósult meg a betegbiztonság javítása érdekében.
- NEVES fórum; NEVES jelentési rendszer (Lám és mtsai, 2016).
- A „betegbiztonság” lassan, de kezd a köztudatba beépülni.

Ádám és mtsai.: Potential correlates of burnout among general practitioners and residents in Hungary: the significant role of gender, age, dependant care and experience. BMC Family Practice, 2018, 19(1):193.

Lám és mtsai.: A jelentési- és tanulórendszerek szerepe a betegbiztonság javításában. Orvosi Hetilap, 2016, 157(26):1035–1042.

MÓDSZERTAN I.

A FELMÉRÉS KÉRDŐÍVE

(1) Papíralapú kérdőív

- Demográfiai adatok (kor, nem)
- Rövidített Oldenburg Kiegészi Kérdőív (OLBI)
 - Kimerülés
 - Kiábrándultság
- AHRQ - Hospital Survey on Patient Safety Culture
 - Háttérinformációk (pl. mióta és mennyit dolgozik)
 - Csapatmunka szervezeti egységen belül
 - Szervezeti tanulás, folyamatos fejlesztés
 - A betegbiztonság általános észlelése
 - Nem büntető reagálás a hibákra
 - Események jelentésének gyakorisága
 - A betegbiztonság értékelése a szervezeti egységben
- Egyéb kérdések (NHS Staff Survey 2016)

Ádám és mtsai., 2019

Lám és mtsai., 2016

Hemaïd és mtsai., 2019

Ádám és mtsai.: Az Oldenburg Kiegészi Kérdőív és rövidített változatának összehasonlító elemzése. *Ideggyógyászati Szemle*. 2019. (megjelenés alatt)

Lám és mtsai.: A betegbiztonságot támogató szervezeti kultúra változása a hazai akkreditációs programot tesztelő intézményekben. *Orvosi Hetilap*, 2016, 157(42):1667-1673.

Hemaïd és mtsai.: A betegbiztonsági kultúra felmérése és elemzése a Debreceni Egyetem Klinikai Központjában. *IME*, 2019, 18(5):19-22.

MÓDSZERTAN II.

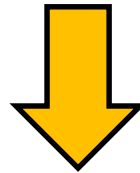
MINTA KIVÁLASZTÁSA ÉS ADATGYŰJTÉS

(2) Engedélyek beszerzése

- Engedély a DE-KK elnökétől
- Regionális etikai engedély: DE RKEB/IKEB 4886-2017

(3) Felmérésben résztvevők

- Debreceni Egyetem – Klinikai Központ öt szervezeti egysége (konzervatív, kis- és nagyműtős szakma, diagnosztikai egységek)
- Felmérés: minden egészségügyben dolgozó munkatárs (N=344; 66%)

Elemzés: csak ápolók (N=132) és orvosok (N=40)

(4) Adatgyűjtés kivitelezése

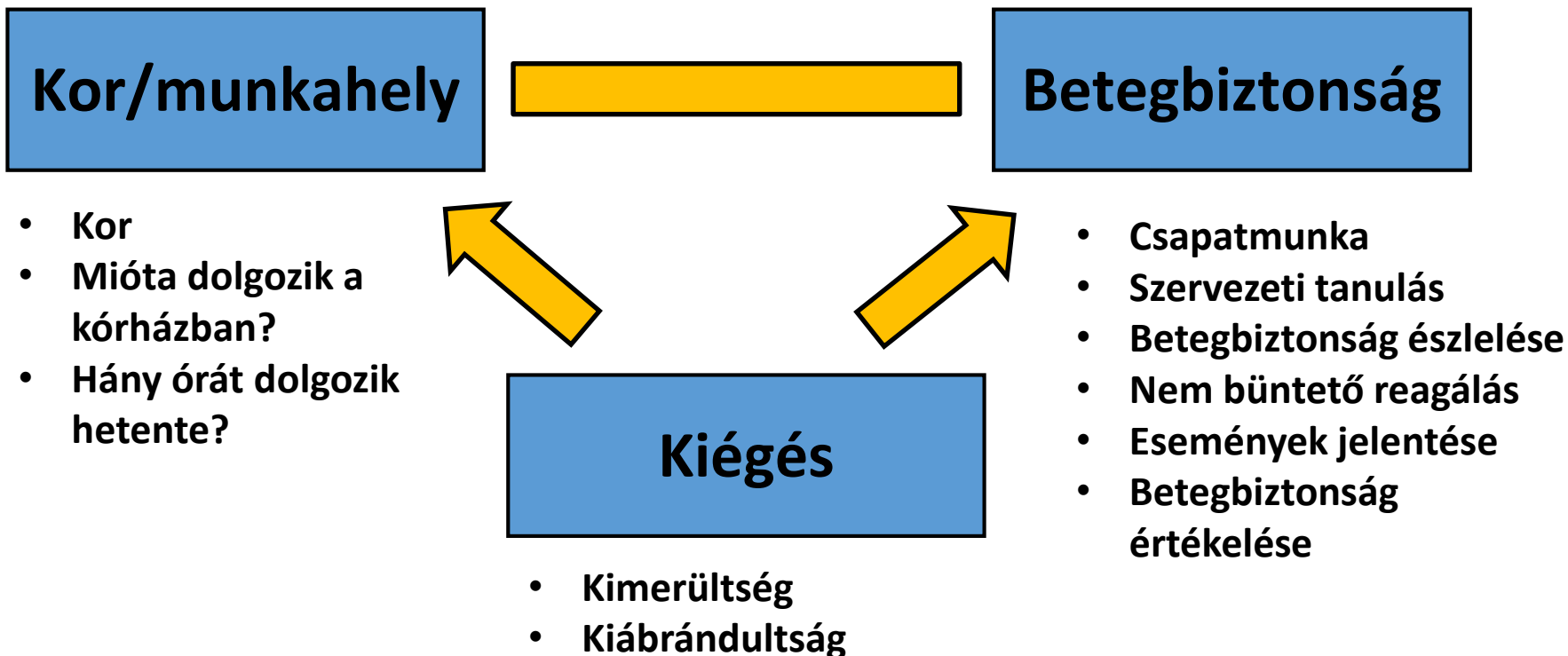
- 2017 november vége (2 hét állt rendelkezésre a kitöltésre)
- Osztályvezető ápolók és adminisztrátorok segítettek
- Anonimitás védelme: zárt gyűjtődobozok használata

MÓDSZERTAN III.

STATISZTIKAI MÓDSZEREK

(5) Adatelemzés

- Egyszempontos varianciaanalízis (ANOVA)
- Kovarianciaanalízis (ANCOVA)
- Statisztikailag szignifikáns kapcsolat: $p < 0,05$

EREDMÉNYEK I.

DEMOGRÁFIAI EREDMÉNYEK

Beosztás

- 132 (76,7%) ápoló
- 40 (23,3%) orvos

Nem

- 130 (75,6%) nő
- 33 (19,2%) férfi
- 9 fő (5,2%) nem jelölte be a nemét

Kor

- A válaszadók 37,7%-a 40 éves vagy annál idősebb.

Munkaidő

- Többségük (74,4%) 40-59 órát dolgozik hetente a Klinikai Központban.

**Debreceni Egyetem
Klinikai Központ**

EREDMÉNYEK II.

A KOR ÉS HETI MUNKAÓRA JELENTŐS SZEREPE

1. táblázat: Az egyszempontos varianciaanalízis eredményei

DIMENZIÓ	Kor		Mennyi éve dolgozik a kórházban		Heti munkaóra	
	F	p	F	p	F	p
Csapatmunka szervezeti egységen belül	0,822	0,513	0,116	0,989	1,176	0,324
Szervezeti tanulás, folyamatos fejlesztés	2,234	0,069	0,899	0,484	1,152	0,336
A betegbiztonság általános észlelése	2,225	0,069	1,537	0,183	1,894	0,099
Nem büntető reagálás a hibákra	1,006	0,136	0,443	0,817	1,441	0,214
Események jelentésének gyakorisága	3,442	0,011*	0,133	0,985	2,723	0,023*
A betegbiztonság értékelése a szervezeti egységben	1,895	0,114	1,367	0,240	2,548	0,042*

* Statisztikailag szignifikáns kapcsolat ($p < 0,05$).

EREDMÉNYEK III.

AZ ÉLETKOR DÖNTŐ SZEREPE A VIZSGÁLATBAN

2. táblázat: A kovarianciaanalízis eredményei

Demográfiai adat	Zavarótényezők				Betegbiztonsági kimenetek		
	Kimerültség		Kiábrándultság		Név	F	p
	F	p	F	p			
Kor	0,482	0,489	5,210	0,024*	Események jelentésének gyakorisága	2,553	0,043*
Heti munkaóra	0,596	0,442	4,420	0,014*	Események jelentésének gyakorisága	2,024	0,082
	3,643	0,058	12,577	0,001*	A betegbiztonság értékelése	2,402	0,053

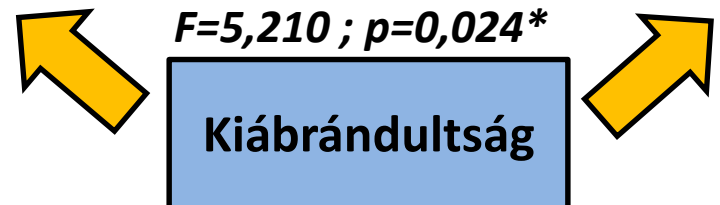
$F=3,442 ; p=0,011^*$

$F=2,553 ; p=0,043^*$

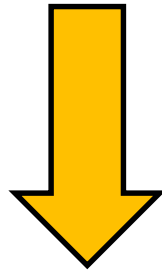
$F=5,210 ; p=0,024^*$

* Statisztikailag szignifikáns kapcsolat ($p < 0,05$).

KONKLÚZIÓK I.

- Bár a kor és a heti munkaóra fontos tényezői a megbízhatóság kérdéskörének, de a kiégés (kiábrándultság) erősebb kapcsolatban áll a jelentett hibák és a megbízhatóság értékelésével.

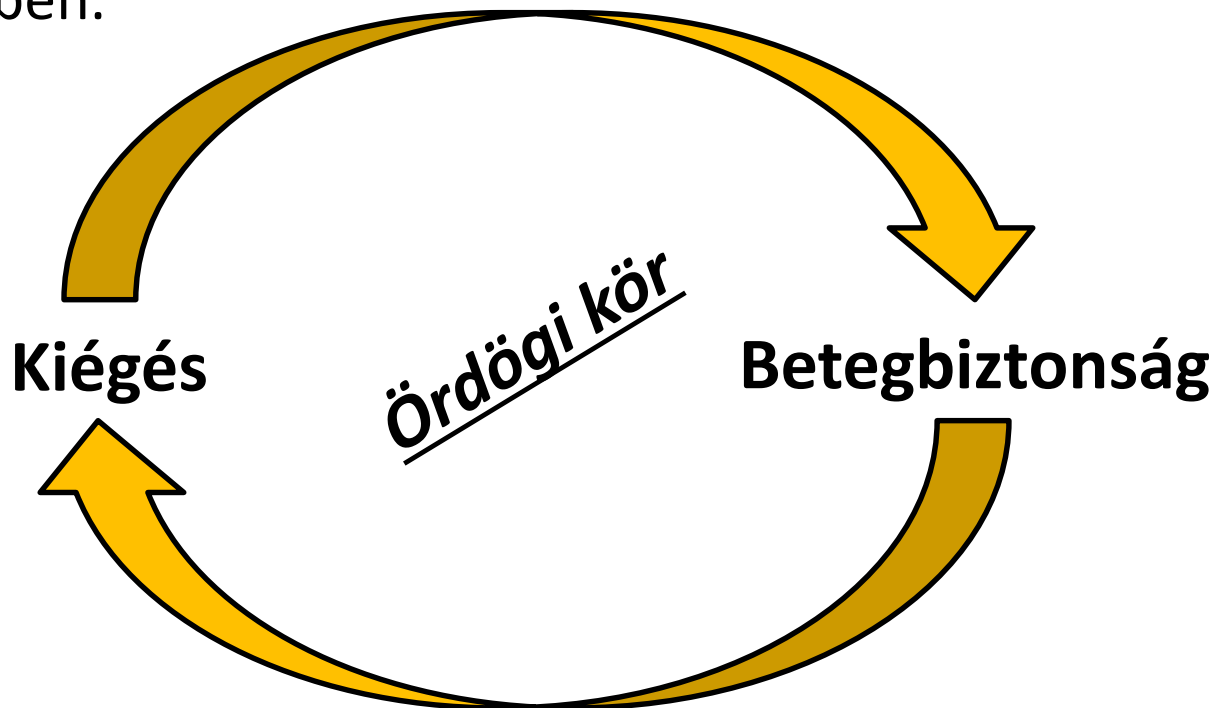
- A nemzetközi kutatások eredményeivel összhangban a mostani vizsgálat is alátámasztja azt, hogy ***a kiégés egy fontos moderáló tényező.***

KONKLÚZIÓK II.

Cél: Kiegészítés csökkentése az egészségügyi dolgozók körében.

Előny: Biztonságosabb ellátás.

Előny: A kiegészítés mértéke csökken az egészségügyi dolgozók körében.

Cél: Az ellátás biztonságosabbá tétele.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

GINOP-2.3.2-15-2016-00005 – „A magyar gazdaság versenyképességének növelése a lakosság egészségi állapotát javító népegészségügyi intervenciók célcsoportjainak és tartalmának azonosítása révén”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE